

Motion till riksdagen 2024/25:371

av Azadeh Rojhan (S)

Civilsamhällets bistandsverksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ompröva sin biståndspolitik och se värdet av civilsamhällets bistandsverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen har bett bistandsmyndigheten Sida att skyndsamt ta fram förslag på omfattande förändringar av biståndspolitik, med fokus på stödet till civilsamhällets organisationer i Sverige. Detta stöd, som uppgår till 1,8 miljarder kronor av den totala biståndsbudgeten på 56 miljarder kronor, har länge varit en hörnsten i det svenska biståndsarbetet och fördelas till folkrörelser, kvinnorörelser, fackförbund och andra viktiga aktörer inom civilsamhället. Dessa medel vidareförmedlas sedan till samarbetsprojekt med icke-statliga organisationer världen över.

Trots civilsamhällets centrala roll i biståndsarbetet, föreslår regeringen nu en radikal förändring av strategin. Istället för att låta de 17 strategiska partnerorganisationerna, däribland Rädda Barnen, Världsnaturfonden och Diakonia, hantera fördelningen av medel, överväger regeringen att centralisera denna uppgift till Sida. Ett sådant förstatligande skulle innebära en betydande administrativ börda för Sida och kräva över 500 nya heltidstjänster, till en kostnad av 768 miljoner kronor.

Regeringens förslag kommer med kort framförhållning och utan en bred dialog med de berörda organisationerna. Detta strider mot de principer för samarbete med civilsamhället som fastslogs i propositionen En politik för det civila samhället från 2009. Dessa principer betonar vikten av dialog, långsiktighet, öppenhet och självständighet – principer som nu riskerar att urholkas i hastigheten av de föreslagna förändringarna.

Den nya politiken innebär att fler organisationer ska konkurrera om de tillgängliga medlen, vilket skapar osäkerhet och instabilitet för många aktörer. Redan nu har Sida informerat de svenska organisationerna om att alla avtal sägs upp med omedelbar

verkan, vilket har chockerat många och skapat stora problem för de över 1 750 samarbetspartner runt om i världen som är beroende av det svenska biståndet.

Att frångå ingångna avtal och undergräva civilsamhällets arbete är ett farligt steg bakåt. Civilsamhällets organisationer spelar en ovärderlig roll i att främja demokrati, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling globalt. Att nu skapa en situation där dessa organisationers framtid är osäker riskerar att underminera det svenska biståndets effektivitet och trovärdighet. Det är av yttersta vikt att stödet till civilsamhället inte bara bevaras, utan stärks, för att fortsätta bidra till en rättvis och hållbar värld.

Azadeh Rojhan (S)